

Felvidéki Híradó.

P O L I T I K A I H E T I L A P

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 " "
Negyed évre	2 " "
Egyes szám ára 20 fillér.	

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, a hirdetési és előfizetési pénzek a kiadóhivatalra cizmezzé Turócszentmártonba küldendők.

— Hirdetések legutányosabbán, árszabály szerint. —
Lapunk számára hirdetéseket — eredeti árkában — minden bel- és külföldi hirdetési iroda elfogad.
Nyilrtór soronként 40 fillér.

Magyar góczpontok.

I.

A mostani áldatlan politikai harezok közepette a magyar közvélemény figyelmét elkerülte a nemzetiségi sajtónak az az intenzív akciója, amelyet ez a népoktatási törvényjavaslatnak a magyar nyelv tanítása ügyében tartalmazó intézkedései ellen indított. Helyenkint már tiltakozó népgyűléseket is tartottak, melyeken szenvedélyes hangú beszédeket mondtak a magyarosító törekvések ellen s szinte bizonyos, hogy amikor majd a javaslatot tárgyalni fogják s az törvényerőre emelkedik, a szenvedélyek még nagyobb lángra fognak lobbanni.

Hát a parlamenti háborút felidézõ okokat lehet lekicsinyelni, lehet tulbecsülni, de az egy bizonyos, hogy nekünk magyaroknak, a kormányparton épp úgy, mint az elleneknek, mindent kerülnünk kellene, ami a visszavonást, ami a háborúság, a gyűlölség mérges esiráját növeszti nagyra egymás iránt, mert ellenségünk ugyis van elég, a kelletténél is több, barátaink pedig — fájdalom! — magunkon kívül alig is vannak, azok a törekvések pedig, amelyek gyengítésünket célozzák, színetet nem tartanak s annál vakmerõbbek, annál több sikerrel bíztatók, mennél nagyobb egyenetlenségben találunk bennünket.

Az újvén küszöbön talán nem ártana ez a magunkbátérés, valamint hogy a komoly elmélkedés és a kellõ tanulás levonása céljából nem ártana az sem, sõt csak okulásunkra szolgálhat, ha egy rövid visszapiantást vetünk azokra az u. n. nemzetiségekkel, különösen pedig a tóttokall folytatott alkotmányos harcokra, amelyekbõl a mai helyzet kialakult, amely helyzet épp oly sivár, mint aggasztó, minthogy a belõle való kibontakozás nagy nehézségekbe látszik ütközni.

Kétségtelen, hogy a nemzetiségi mozgalmak közül ma a tóttoké a legelénkebb. Mikor a románok mozgolódtak (a 80-as években), ultratóttokai, a Matica és a tót gimnáziumok bezárásának hatása alatt, aránylag csendesen voltak; de mikor Ausztriában a szláv politika kezdett gyõzedelmeskedni, a mi tótt agitátoraink is föléledtek, mert hisz segélyt, buzdítást kaptak eleget a tótszomszéd Cseh- és Morvaország-ból s azóta, bár változó szerencsével, de egyre szervezkedve, elszántan állnak velünk szemben az egész vonalon, attól sem riadva vissza, hogy a magyar hazát, az állam nyelvét és törvényeink tisztelét is megtagadják s ezért súlyos büntetéseket elszenvedjenek. — Legnagyobb erejük abban áll, hogy a tót nép bizonyos rétegeiben, még pedig a vagyonosabb és intelligensebb rétegekben, a faji és nemzeti érzést fel tudják kelteni egészen a fanatizmusig.

Mint már fentebb említettük és lapunkban már gyakran szóvá tettük, a nemzetiségi sajtó rendkívül heves ellentállást fejt ki s ilyenre igatja a nemzetiségeket is a népoktatási törvényjavaslatnak a magyar nyelv intenzív tanítására vonatkozó rendelkezései ellen. S ez a küzdelem, amely természetesen látszik elsõ pillanatra, épp oly ezáltalannak tünik fel, sõt szinte oktalannak, ha szigorú bíralat alá vesszük. A nemzetiségi sajtó és a nemzetiségi vezetõk — ha kénytelen-kelletlen is és talán csak szinleg — beismerik, hogy egy államnyelvre szükség van és hogy ez Magyarország-

gon csakis a magyar nyelv lehet. Bensõ meggyõzõdésük — amelyre alább szintén visszavertünk — persze egészen más, sõt egészen ellenkező. No de itt csak arról legyen szó, amit részint a törvény, részint pedig a körülmények kényszerítõ paranaszava alatt elismerni kénytelenek. Ebbõl az el- és beismerésbõl az következnek azután a dolog természete szerint, hogy a magyar nyelv ismeretét minden magyar-honi polgárra néve elõnyösnek, sõt — bizonyos tekintetben — szükségesnek is fölismerjük s a magyar nyelv tanítását és a nemzetiségek között való terjesztését nemcsak hogy ne elle-nezzék és gátolják, hanem egyenesen köve-veljék, nehogy a magyar nyelv bírásából folyó állami és társadalmi elõnyöket egyedül a magyar faj élvezhesse, az u. n. nemzetiségek pedig e tekintetben az ország, a haza mostoha-llal legyenek. A nemzetiségi vezetõknek és sajtójüknek be kellene a kénytélvőség szük-ségét látniok, amely kénytélvőség bajjal, fáradtsággal jár ugyan a népre néve és csak úgy volna mellozható, ha magukat a nemzeti-ségek a teljes megmagyarosodásra elhatáro-znak, viszont azonban éppen nem valami szokatlan dolog a mi hazánkban, mert hisz ahol a magyarság vegyesen lakik tóttal, románnal, német-tel stb., ott ez a magyarság, a szükesség kén-y-szere alatt és évszázados megszokásból, szintén megtanul tóttal, románul, németül stb. anélkül, hogy — a kivételeket, amelyek, sajnos, elõ-fordultak — e kénytélvőség következtében a saját anyanyelvét elhanyagolná, vagy elfelej-tené. De mindez már nem akarják elismerni a nemzetiségi agitátorok s bár azt állítják, hogy a magyarosítás kudarcot fog vallani, mert a nemzetiségeket megmagyarosítani nem lehet, mégis erõszakkal magyarosítás szándé-káról panaszokodnak, arra néve pedig, hogy hogyan képzelik a magyar nyelv tanítását, ha azt a népiskolában meg nem tóttik, nagy böc-sen hallgatnak, holott pedig épp erre lennének kíváncsiak.

Kétségtelen, hogy a javaslatból törvény lesz és e törvény szigorú intézkedéseit az illetékes hatóságok végre is fogják hajtani, — már t. i. amennyire ez lehetséges lesz, mert nekünk magyaroknak egyik spezialitásunk az, hogy tóttmérdek sok a törvényünk és törvényes rendeltünk, de azoknak pontos és szigorú végrehajtásáról már nem gondoskodunk. Mert hiszen ha pl. az 1868. és 1879. évi törvény-cikkeket, amelyek a népoktatásról és a magyar nyelv tanításáról szólnak, végre is haj-tottuk volna, ma már elõbbre volnánk. De nem hajtottuk azokat végre, mert nem is lehetett. A felekezeti népiskolákra is kiterjed ugyan az állam ellenõrzési joga, ámde a fele-kezeti autonomia oly jogokat és kiváltságokat is biztosít az illetõ felekezeteknek, amelyek az állam ellenõrzési jogának értékét vajmi illuzóriássá teszik. Az ágostai hitv. evang. tót egyházak, a román és a szerb gör. kel. egy-házaknál az illetõ nemzetiségi nyelv ugyszólván elválaszthatatlan a vallástól, a szertartástól, ezt az autonomia is biztosítja s így lehetetlen még csak álmodni is arról, hogy az egyházi autonómikus jogokkal szemben ezen felekeze-tek iskoláiban a magyar nyelvet tehessük tanítási nyelvvé, az illetõ nemzetiségi nyelvet pedig egyszerű diszejplinává. Már pedig, a meddig a magyar nyelv csak tantárgy a nem-zetiségi iskolában, mindaddig annak sikeres, eredményes tanításáról szó sem lehet, akár-mily szigorú rendszabályok mellett működjenek

is a tanítók. Itt tehát csak az összes népiskolák államosítása segíthetne, de itt megint az egyházak és autonómiajuk kiáltják felénk a tiltakozó vetõt s nekünk várniuk kell, türe-llemmel, kitarással, mert a felekezeti iskolák állami segítése már is a népiskolák általános államosításához képezi az elsõ lépést és ha a magyar nyelvnek, mint hivatalos nyelv jogainak kiméletlen szigorral az egész vonalon érvényt szerzünk, ennek természetes és szük-ségsszertõ következménye csak az lehet, hogy a népiskolákban kizáróan a magyar nyelv lesz a tanítás nyelve, amely végbõl azokat az egész vonalon államosítani fog kelleni, hogy az akadékoskodó autonomia hatáskörébõl kisza-badíttassanak. Ez, ugy lehet, már tíz—husz év alatt is meg fog történni, ez természetes fo-lyamat, amelyet semmiféle nemzetiségi agi-táció meg nem akaszthat.

Azonban más kérdés az, hogy meg lesz-e ezzel oldva maga a nemzetiségi kérdés is? Elerjük-e a magyar nyelv terjesztésével azt, amit vele célozzunk, hogy t. i. szellemi kap-csot képezzen a magyar nyelv a különbözõ fajok között s hogy ezzel az egységs magyar nemzet is kialakul, amely alkotmányjogokban elvben megvan ugyan, de a gyakorlatban éppen ellenkezőjét látjuk?

Nem vagyunk próféták, de le tudjuk a történelmi tényekbõl szórti az igazságokat és ezek szerint szinte bizonyosra vehetõ, hogy a magyar nyelv általános elterjedésével a nem-zetiségi kérdés nemcsak hogy nem lesz meg-oldva, hanem az igazi harez csak akkor fog kitõrni a magyarság és az u. n. nemzetiségek között. Példa erre Pozen, ahol az iskola el-némésítése állította élére a lengyel kérdést, még pedig úgy, hogy még a hatalmas Porosz-országnak is sok és nagy gondot okoz ez a dolog.

A nemzet itél.

A miniszterelnök esztõrtök este bejelentette a szabadelvújárnak a Ház munkaképességének helyre-állítására irányuló törekvésében követendõ taktikáját. Bejelentette talán, hogy karlatalomnál, fegyveres erõ-vel fog érvényt szerezni a többség, a legitim többség legitím akaratának? Valóban, bátran bejelentette volna. Bejelentette volna, mert a negyvennyolcas törvény erre nemcsak felhatalmazza, hanem kötelezi a képviselõ-ház elnökségét és a többséget. Bejelentette volna, mert a keddi rombolás és vérengzés azt a salus rei publice elve parancsolólag követelné ezt még akkor is, hogyha a Kossuth Lajos indítványára létesült alapvetõ törvény erre nem is hatalmazná fel õket. Bejelentette volna végül, mert immár kétségtelen, hogy a mai Ház meg-errett arra, hogy abban puskatással, vagy ha kell, szu-ronnyokkal jelenjen a maggyalazott alkotmány védelmére.

De Tisza nem ezt jelentette be. Bejelentette, hogy amennyiben nem lesz rend, felszólítja a képviselõházat, hogy a nemzet határozatosan elõbb, akárja-e, eleve szunkezonálja, hogy a többség akarata szüktség esetén kényszerítõ eszközökkel érvényesítesse; a kárja-e, hogy a parlamentáriszmus ellen lázadó diadalmaskodjanak, avagy leveressenek, tekintet nélkül arra, hogy ki áll, ki nem áll a lázadók sorában? Mielõtt azonban erre sor kerülne, bejelentette, hogy tesz egy utolsó kísérletet: felhívja a képviselõházat, illetve a botrányindulótak, akárnak-e úgy viselkedni, ahogy azt az ország éminens érdeke parancsolja?

Az ellenlétek bizonyára kínosan fogja érteni a miniszterelnöknek ez az elhatározása. Nemesak azért lesz kínos ez elhatározás, mert az ördög nem fél úgy

vezetése alatt álló kormánynak, valamint a szabadelv-pártnak az obstrukció megteremtése és a képviselőház rendes tárgyalásának helyreállítására irányuló helyes és erőteljes intézkedései s a kormányelnök és a kormány iránti társulhatatlan bizalmának tiszteletjes kifejezése; adva, azt hit ragaszkodásáról és őszinte támogatásáról biztosítja: a törvényhatóság egyuttal tisztelettel üdvözli Perczel Deszót, a képviselőház nagyrudiment elnökét és köszönetet szavaz nek a képviselőház folyó évi november hó 18-án tartott ülésében tanúsított őnfeladózó, hazafias ténylekéséért. A törvényhatóság végre örömmel ragadja meg az alkalmat, hogy a miniszterelnöknek, a magas kormánynak hálás köszönetét fejezze ki azon legujab nemzeti vívmányokért, melyeket a kormányelnök a képviselőház f. é. november hó 12-én tartott ülésén jelenített.

A közgyűlés felhívja a vármegye alispánját, hogy ezen határozatáról gróf Tisza István miniszterelnököt távirati felirattal intézze. Perczel Deszó képviselőház elnökéhez pedig és báró Podaniczky Frigyeshez, mint az orsz. szabadelv párt elnökéhez, távirati jelenletet tegyen. Ezen határozatot a közgyűlés, melyet a vármegye értelemiségének színe-jáva részt vett, 120 szavattal 8 ellenében hozta meg hosszantató, újra meg újra kiíró éljenés és taps kíséretében. Az indítvány mellett Bulla György alispán és Lavotta Kornél szözlöttak érveken gazdag beszédben. Az indítvány ellen Wiecha Péter alsókubini plébános és Zmeskál Zoltán képviselő emeltek szót igen mérsékelt és lojalís hangon. Ezekivül felszólalt meg az indítvány ellen Szikszák Ferenc bizottsági tag és a németeszi „Národava Banka” igazgatója is, aki a töbri választókörületben tudvalevőleg tót nemzetiségi programmal szándékozik fellépni e ezéblő Zmeskál Zoltán, a kerület jelenlegi néppárti képviselője ellen elkecserelelt agitációkat folytat. Ezen két ellenfélnek a mai közgyűlésen történt rövid, de heves összetűzése előrevetette a nyakékat azoknak a kedves jeleneteknek, amelyek az ország egyes kerületiben a koalícióz ellenléhez tartozo bajjárás között a közeljövőben le fognak játszani. A közgyűlés után a bizottsági tagok legnagyobb része társasáddre gyűlt össze, ahol a nap eseményeit élénken megvitaták.

A líptókai bizalma. Líptóvármegye közönsége f. évi december hó 12-én tartott közgyűléséből szintén bizalmatlan szavazott gróf Tisza István miniszterelnököt azon fátározásáért, amelylyel a parlament munkásságát biztositani törekszik. Az indítványt a vármegye előkelősegi irták alá.

Kinevezés. Ö Felsője a király Lehotsky Lajos budapesti bíró, itelalábbi bíró a *Kováthoz* rendes bíróságot nevezte ki. Ez a bír. Turóc vármegyében osztatlan örömlen találkoztat nemcsak azért, mert az új kuriai bíró Turóc vármegyébe szűlttette és mert családjának ősi fészéke itt van, de azért is, mert munkásságának jászvete Turóc vármegyében járszótott le. *Lehotsky* Lajos ebben a vármegyében kezdette meg pályáját. Mint megyei törvényszéki bíró több évig működött, majd a megyei törvényszéki megshntételevél törözcentrárióján kirjársítót lett. Ebben a minőségben bírta öt meg Turóc vármegyébe közönsége az alispáni székbe, melyet több ezkluson keresztüll tapintatosan és teljes megelégedésre választott le. Hogy mit tett *Lehotsky* Lajos a magyar társadalmi élet megeremelésére, a magyarság tömörítésére és észterattására, mily áldozatokot hozott a társas élet fejlesztésére, tudni arról ma már kevesen tudnak. De akik a nyolcvanas években Turóc vármegyében csak egyszer is megfordultak, azok mind még élissérellel adoznak e téren kifejtett tevékenységéért, hazafias buzgalmaért. Előzetékes és leereszkedett modorávak a faszéke óta kétféle tevékenységét, hazafias buzgalmaikat. Előzetékes és leereszkedett modorávak a faszéke óta kétféle tevékenységét, hazafias buzgalmaikat.

Közgyűlés. Líptószentmiklósir írja levezünk: A helybeli Magyar Tarsalgó Kör e hó 13-án tartá *Szemcsényi* Arisztid főispán elnöklete alatt rendes évi közgyűlést. Az évi jelentés szerint a körnek 134 tagja van. Az évi bevétel 4873 korona, a kiadás 4825 koron volt. A kör 26 újsgot járt 634 korona értékben. Miután *Kacz* Henrik penztársaság megalaktik a felmentvenyi, a tisztviselői választására került a sor. Az eddigi tisztviselői és választmányi tagok újra meg lettek választva, csak a háznyi helyébe, ki a tisztiségét nem akarta elfogadni, *Pereszényi* Zoltán szolgabírói választották meg.

Karácsonyünnepély. A Turóc megyei Jótékony Noegyesület által felajánlott karácsonyi ajándékat tegnap osztották szék: Zúivóváralján. Az ünnepség leteltyásáról még nincs ugyan értesítésünk, de tudjuk, hogy a bizottság, Somogyi Géznával az élén, oly agilis mozgalmat teremtett, amely csak sikerrel járhatott. Az ünnepélyről jövő száunkban adunk értesítést.

Urania előadások. Az Urania előadások mind nagyobb térd hóditanak. Legutóbb *Ruttólin* és *Szucsányi*-ban tartottak ilyen előadásokat, amelyeken nemcsak a különböz iskolák növendékéi, de a közönség köréből is számosan részt vettek. Az előadásokat mindket helyen olytani fogják.

Halózáás. Líptószentmiklós, mint levezünk írja, e hó 13-án dr. Kux Adolf tekintélyes ügyvéd, a líptói törvényhatóságnak tevékeny tagja, 45 éves korában meghalt. A meghaldogultat özvegye és öt kiskorú gyermeke gyászolja.

Megyel élet. Turóc vármegye törvényhatóságának állandó választmány a f. hó 12-én délután ifj. Jánsh György főispán elnöklete alatt ülést tartott, amelyen a f. hó 20-án tartandó megyei közgyűlés tárgyai készitettek elő. Ezen a közgyűlésen ismét tárgyalás alá került a megyei tisztviselői és alkalmazottak nyugdíjalapjának ügye, amelynek javára, illetve a nyugdíjak fedezetésére, 2% pótdátó kivetése szükséges.

Az északmagyarországi szinkrökörlet. Iglórló táviratozta tudósítók: Ma tartotta az északmagyarországi szinkrökörlet igazgatóság választánya azt a gyűlést, amelyen a kerület új igazgatójának személye felől kellett dönteni. A választmány, amelyen Festicsei Andor gróf, a vidéki népszéket főfelügyelője elnökölt, egyhangú határozattal *Farkas Ferenc* dr.-t választotta ki. A választás a kerületben nagy megnagyvált kelt, mert *Farkas Ferenc* dr., aki hosszabb ideig a Magyar Színháznak is tagja volt, mindenképen méltó a bizalomra. Reményünk lehet tehát, hogy az északmagyarországi szinkrökörlet végre egy minden tekintetben kifogástalan társulatot kap, mely ugy művész színvonala, mint tőkélével és felszereléssel sikerrel fogja feladatát teljesíteni. A tapasztalat ugyanis azt bizonyítja, hogy a vidéki közönséget sem lehet ma már levenyészett előadással kielégíteni. Mi is megvárjuk, hogy színészetünk kelő színvonalon álljon. És ha ez így lesz — abban az esetben az új igazgatóknak, *Farkas Ferenc* dr.-nak sem lesz panaszja mi reánk.

Értesítés. A törözcentráriói állami elemi iskola tanestülett ez uton adjak tudomására a f. közönségnek, hogy a küldendő szokásos karácsonyfaluünnepély ez időn, a gyermekek közüitt előfordult s luzosabb ideig tartott tömeges megbetegedések miatt, nem fogja megtartani. Ugyanezen okból marad el a mai napra tervezett gyermekszínházi előadás is, ezt azonban február hó 2-án meg fogják tartani.

Tantőgyűlés Zúivóváralján. A „Turóc vármegyei Általános Tantőgyűlés” mosöz-zúiói köre f. hó 10-én tartotta ez évi rendes gyűlést Zúivóváralján, az állami tantőgyűlés intézet zeterében. Nemesak az egyessélt tagjai jelentek meg kevés kivétellel a minden tekintetben sikerült gyűlésen, de az iskolák ügye iránt érdeklődtő tanítványok is nagy számmal voltak képviselve. Pontban 10 órákor nyitotta meg az ülést *Rásczócsky* József, nagycsopányi állami iskolai tanító, mint a kör elnöke. Míg az utolsó szavakkal üdvözölte első sorban a jelenlevő kir. tanfelügyelőt, *Berecz* Gyula, ki nemesak pártatlan, igazságos vezére, de egyuttal szerető és gondzó atyja is a megyei tanítóknak. Majd röviden áttekintést nyújtott a népköztanító, lezújább tanügyi kérdésekről s főleg a székletagság terjesztéséről szóló törvényjavaslattal fejeztete igazi lelkesedéssel és szakszerűséggel. A hallgatóság élénk éljenléssel jutalmazta az élénk megnyitót. A tulajdonképeni program első száma következt ezután: *Kristófásák* Lajos szögél-tárnárnak, a tantőgyűlési intézet gyakorlati iskolai tanítójának mintatartása. A szó teljes értelmében — úgy alkak, mint tartalmi tekintetben — mintaszert volt ez a tartás, a hallgatóság figyelmét a legtljesebb mértékben lekötötte. Utána *Berecz* Ottó, tantőgyűlési intézeti gazdasági tanár olvasott fel a gazdasági ismételőiskoláról. Gondoson megírt, hasznos és tanulságos felolvasást, melyel a gyakorlati kérdéseknek egész garnadáját vitte a tantőgyűlés elé, hálás tapsokkal jutalmazta a közönség. A jezerniezi állami iskola tanítójának, *Kevecsky* Nándornak felolvasása következett ezután az iskolai munkaszásokról. Egy igazi lelkes, munkavágyó tanítóinak buzgóság ezert ki a felolvasás minden sorából, szinte töpnyerve keresvén a módotak, melyel a nép fiat a pontos iskoláshoz hozzászokoltatni lehetne. Oszatlan élissérellel és tészesszel kísérte a hallgatóság a teljesen aktuális kérdés ügye fejtegetését mindvégig. Ygüll *Berecz* Rózsa, abrahámfalvi állami iskolai tanító mutatta be a találmányát; egy praktikus s ügyesen összejollított palatálát, melyet a szemléltető szántan tanításánál nagy hasznalással és sikerrel használhatnak tanítók. Indítványokkal s Rásczócsky Józsefnek újból elnökülé váló megválasztásával végzött: a sikerült gyűlés, melynek egyes pontjainál élénk észmesere fejlődött ki, melyben különösen *Somogyi Géza*, *Balász Endre*, *Párvy Endre*, *Wunder József* és *Kelemen Mihály* vettek részt. A gyűlést 6 óra terülték közös ebéd követéte a zúió Magyar Olvasó-kör helyiségében. A polhákészúntók sorát Somogyi Géza tantőgyűlési intézeti igazgató nyitotta meg, ki dr. *Berecz* Albert kultuszminiszterre hitette polhárt, *Párvy* Endre ifj. Jush György főispánra, *Wunder* József főispánra kir. tanfelügyelőre, *Benisek* Inre esperes-plébános a tanítóságra, *Kelemen* Mihály a zúiói közpő igazgatójára és tanári karára, továbbá *Rásczócsky* kör-élnökre, *Balász* Endre a hölgyekre stb. mondtottak köszönetet. Késő estig maradt együtt a lelkes társaság s az újsgák még táncra is perdült a Pali ezigány egy zenéje mellett. A tartalmas, magas nivőű s jól rendezett gyűlés újabb fényes bizonyíték megyénk tantőgyűlésének ráteremtésére, hivatásszeretőre és hazafias érzelmetre!

A képviselőház tökéletlen képe. A közélebb elhlynt dr. *Stefanos*vi Mihos tudvalevőleg orsz. képviselői mandátumot öhajított és kétszer jelöltette magát: Kulpiiban 1896-ban és Bazinban 1901-ben, de mind a kétszer kisebbségben maradt. Jogász és ügyvédi kvali-

tásait, kétségtelen, a magyarság is elismerte s *Mudrony* Mihályának, a kiváló pozsonyi ügyvédnek és tőt agitátor-nak ó vette át szellemi örökét, de az kár missze nagyon is merez állítás, amelyet a „*Slov. Týžd.*” megközöskázata s amely szerint *Stefanos*vi néküll tökéletlen maradt a képviselőház képe, mert hizz a magyar politikai gondolközásnak azt az irányát képviselte *Stefanos*vi, amelyet sem legitímétek, sem hazafiasnak mondani nem lehet, már pedig kétségtelen, hogy a magyar törvényhozás és politikai irányának törvénytésnek és hazafiasnak kell lennie, hogy a képviselőházban számot tessenek, annak képét kiegyészítse. A holtakról, akik már nem vélekezhettek vádjaink ellen és akik már leszámozott földi tetteikről a legfőbb bíró előtt, nem jól esik rosszat mondani az igazságos emberek; de ha már szöba hozták a *Stefanos*vi érdemait, hát csak megmondjuk, hogy ő oly téren esmált iskolát, amely téren igaz magyar hazafi és ügyvéd maradóndó érdemeket nem szereshet. Védője volt a bíróságok előtt azoknak a tőt irókák, akik a magyar nemzet, a magyar intéstuciók ellen írtak és ellentétbe jutottak hazai törvényekünkkel. Minden védőbeszede újabb igazgatás volt s o téren iskolát esmált.

Szucsányi csendélet. A nyár folyamán *Szucsányiban* is kihirdették és felhívták a lakosókat, hogy a tözöltő egyesséltbe minden 40 éven aluli férfi léjjen be. Jelenlettek is többen. Azokra pedig, akik személyes szolgálatot nem akartak teljesíteni, bizonyos összött tizöltőpótlékokt vetettek ki. Ez azonban nem tetszett egy csapatnak, amely haragjában a mult léten a szucsányi végzősi hivatal ablakait mind bevérte. A feltételeknek már nyomában vannak, akik bizonyára el is viszik megérdemelt büntetésüket.

Szegény gyermekek felruházása. Az állami elemi iskolai szegény gyermekek felruházása f. hó 23-án, pénteken 1/3 órákor lesz a II. c. oszt. tanteremben. A tantestület szívesen látja ott az érdeklődőket és örömlen venné, ha ezen megható ünnepélyen, különösen az ezen nemes ezúra adakozott emberbarátok jelennének meg minél nagyobb számban.

Magyar regényírók. Nemesak elsőrangú irodalmi szenációzt, nemesak váltságos irodalomtörténeti eseményt, hanem teljesen eredeti és rendkívül érdekes eszmét valóst meg most *Mikszáth* Kálmán a Franklin-Társulat segítségével. Hatvan dízes formájú, művészileg illesztált és a mellelt ösöt kötetben a magyar regényirodalom száz évének nagyszabású diadalívet emel. Ebben a hatvan kötetben *Verszeghy* Ferenc, „*Természetes emberdelő*” és az első magyar lársadalmi regényítől, a *Fay* András „*Bétkéje hazaútól*” kezdve, legmodornbb regényíróink mitveig egyesítli a legkiválóbb magyar regényírók legkézekebb műveit. A Magyar Regényírók, *évszázdadokra* szóló erekyje lesz, a melyet magyar eskaládó költéneken fognak írni közös szobajukban. A gyűjtömenyek nemesak irodalomtörténeti értéke lesz, hanem könyvei ana kedves olvasmányok közé fognak tartozni, a melyeket bármikor szívesen olvaszunk, mert végig érdekesek. Hozzá még a Franklin-Társulat olyan bukkósággyal és olyan illésel állítja ki íket, amely maga is esemény a magyar könyveszt történetében.

Kötes, papír, formátum, betű — a szép, elegáns „*Grasset-beit*” — mind művészileg és megválógvata. Minden kötetet elsőrangú modern magyar művész fog illesztálni és a hol régi értékes metszetek vannak, azok lit hasonmásban fognak megjelenni. A gyűjtömeny jelöltőségét ma az első öt kötet is dokumentálja. Ezek a következők: *Csky* Gérgy „*Az atlas eskalád*” című regénye. *Báró* Kemény *Zsigmond* „a rajongók” című két kötetes regénye. *Pálffy* Albert „*Észlike kisasszony professzora*” című regénye, a mely a nagyszerű regényírók minden kvalifikált ragyogtatja. *Márk* Lajos líraszkoláozli díszitlik a felette érdekes regényt. *Vadnai* *Károlynak*, a ki a francziás könyvnyelést, causerit, társalgást s szerencsésen oltotta be a magyar irodalomba, „*A kis tünder*” című pompás regénye, a melyet Nagy *Sándor* illesztált az a 100 dem lelki, teljesen eredeti rajzaival. Mind a mely regénynek az elején a *Mikszáth* Kálmán levél áll be a 100 dem lelki, teljesen eredeti rajzaival. Mind a mely regénynek az elején a *Mikszáth* Kálmán levél áll be a 100 dem lelki, teljesen eredeti rajzaival. Mind a mely regénynek az elején a *Mikszáth* Kálmán levél áll be a 100 dem lelki, teljesen eredeti rajzaival. Mind a mely regénynek az elején a *Mikszáth* Kálmán levél áll be a 100 dem lelki, teljesen eredeti rajzaival.

Szerkesztői üzenetek. A *Körmöczbánya* A beküldött ezikk minden esetre aktuális. Nem mondjuk, hogy nem közlök, de mégis megmondandó, hogy egy-egy tekintélyes ügy feléltérre állították, az ügyet tanulmányozom. — *Cs. J. Zsolna*, *Köszövény*. Megkerézték a korábbi száunkban fog megjelenni. — *B. Gy. Eger*. Még mindig nem tudunk helyet szorítani. Kérem türelmet. Az új évkönyvem első számban benne lesz. Egy-kétkit, sajnos, a mezőnások már kihaltak, sőt talán Turócban nem is voltak; ezért nem bízathatunk vele, hogy tanulmányainak folytatására innen segítség várható. Ez különben is a régészeti társulat meg az Akadémia feladata lenne.

Alkalmos karácsonyi ajándék!

A legújabb, javított szerkezetű

GRAMMOFONOK, FONOGRAFOK,
zenélő- és beszélőgépek

minden mellékzuga nélküli hang-reprodukciókkal jutányosan, havi részletfizetésre kaphatók

MOSKÓCZI FERENCZNÉ
könyvkereskedésében

Turócszentmártonban.

Jutányos fizetési feltételek!

60 koronáért egy beszélőgép!

A legelsőbb szórókirás!

Alma

Török Bálint, arany parmén, Balogh renet, fehér batul s egyéb nemes fajta métermázsánként, netto súlyban Léva állomásra szállítva

I. rendű	26 korona
II. rendű	20 korona
III. rendű (kicsi)	14 korona.

Láda és esomagolás ingyen.

5 kgos postakosárban 2 kor. 30 fill. bérmentve.

DEMICHER VILMOS
BAKABÁNYA (Hont m.)

Csekély haszon, nagy forgalom!

Karácsonyi és újévi ajándékok
nagy választékban!

Tulhalmozott raktár miatt mélyen lezártított árakon kaphatók:

Fali-, inga- és zsebórák, arany és ezüst ékszerek, valódi ezüst és kina-ezüst tárgyak.

TESZÁK S.
órás és ékszerész
Turócszentmárton.

Csekély haszon, nagy forgalom!

Kitűnő minőségű, valódi

fehér asztali bor

legalább 10 literes vételnél literenkint 64 fillér; 56 literes, vagy ennél nagyobb vételnél, vidékre is, literenkint 52—56 fillér.

Valódiságért keszkedve!

Kapható

PATSCH IGNÁCZ vendéglőjében
Turócszentmárton.

Meghívó

a Turóci magyar ipar és kereskedelmi bank részv.-társ.

I. rendes közgyűlésére,

mely 1905. január 8-án (vasárnap) délután 2 és fél órakor Turócszentmártonban, a bank helyiségeiben fog megtartatni.

Napirend:

1. Az elnök megválasztása.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság fizetési jelentése s ezzel kapcsolatosan a zárszámadások előterjesztése alóli fölmentés megadása.

A közgyűlésen való képviselettel csak részvényesek bízhatók meg.

Kiadótulajdonos: **Moskóczy Ferenczné.**

478. sz.
1904.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közzhírre teszi, hogy a beszerzevényai kir. törvényszék 1904. évi 4493. számú végzése következtében dr. Balázs Hugó ügyvéd, mint vb. Plonka-Szirány-Város által képviselt cég esodítomogondnokának kéréme folytán az 1904. évi május hó 16-án és következő napjaiban felvett esodítellatban összeírt és 1839 korona 40 fillérre becsült szobalatorok, pénzsekreny, egyéb börtörvázhoz tartozó felszerelvények és cserből álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek turócszentmártoni kir. járásbírószág P. v. 173/2. 1904. számú végzése folytán Jahodnik községben a börtörvári helyiségben leendő eszközlésére **1905. évi január hó 6-7-ik napjának délelőtti 10 óraja** határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Turócszentmárton, 1904. évi december 9. napján.

Zathureozky Jenő,
kir. bír. végrehajtó.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen
nincs jobb a

RÉTHY-féle

pemetefü czukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

☞ 1 doboz 60 fillér. ☜

Csak RÉTHY-félet fogadjunk el!

☞ Védjegy: „Horgony”. ☜

A Liniment. Capsici comp.
a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziors, mely már több mint 45 év óta legjobb fájdalomcsillapító szerek bizonyult közönségen, csuszal és meghűtés knei boldorzósképpen használtva.

Figyelemztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjeggyel és a fegyverekkel ellátott dobozba van esomagolva. Ara üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 kor. és ugyeszoval minden gyógyszerárban kapható. — Pórtár: Török József gyógyszeresnél. Budapest. Richter gyógyszerárára az „Arany oroszlahoz”, Prágában.

Először kiadották 5. név. Mindennapi esztendőre

Toperczer Sándor gyógyszerárában Turócszentmártonban és Schönacht Viktor gyógyszerárában Znióváralján.

Van szereném a n. é. közönség tudomására hozni, hogy Turócszentmártonban, a Főterem

Buffettell egybekötött Csemegekereskedést

nyitottam.

Kitűnő össekötéseim, valamint megfelelő tökémen azon helyzetbe jutattam, hogy mindig friss és legkittinöbblő minőségű áruval szolgálhassak a n. é. közönségnek.

Raktáron tartok: **prágai és kassai sonkát, káviárt, különlegességeket füstölt húsartrubban, teavaját, hal- és húskonzerveket, bel- és külföldi sajtót, naponta friss Kuglerstüteményt, Stollwork, Heller stb.-féle csukorkát, énom gyümölcsöt stb. stb.**

Jól berendezett csemegekereskedésem a helybeli piacon hiányt pótol. Annál is inkább elgíthetem ki a n. é. közönség igényeit, mivel csemegekereskedésem semmi más üzletággal össekötve nincsen.

A közelítő karácsonyi időny alkalmából bátorodom egyúttal felhívni a n. é. közönség figyelmét dus vásárlatára **karácsonyfadiszaimra és csukorkákra.**

B. pártfogásukat kéri

Szende G.

Elágásan s kényelmesen berendezett helyiségekben a nap minden szakában kítűnően és olesón lehet étkezni.

Karácsonyi és újévi ajándékok legolcsóbban
PERLZWEIG J. órás és ékszerész üzletében Ruttkán szereshetők be. Vidéki megrendések gyorsan elintéztetnek.

267. sz.
1904. vlt.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közzhírre teszi, hogy znióváraljai kir. járásbírószág 1902. évi I. 32/8. számú végzése következtében Izak Gusztyát ügyvéd által képviselt a nezapali hitelezett részvénytársaság javára Ferencsik György és neje szül. Hinkó Mária ellen 6797 kor. s jár. erejéig 1903. évi szeptember hó 2-án fogatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1692 koronára becsült követkésé ingóságok u. m.: 30 kereszt buza és rozs, 8 kereszt zab, 75 métermázsá széna, 50 kereszt árpa, 6 kereszt rozs, 20 m. boljoi, 9000 köggett és 18000 vályogtegla 1—8. folyótélt alatt nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a znióváraljai kir. járásbírószág 1902. évi V. I. 32/8. számú végzése folytán 6797 kor. tőkétvitelés, ennek 1901. évi július hó 8. napjátóljáró 8% kamatai, 1/4%, váltóidő és oddig összesen 380 kor. 80 fillérben bírótag már megállapított, valamint a még felmerülő költségek erejéig Andrásfalva községben leendő eszközlésére **1904. évi december hó 30-ik napjának délelőtti 10 óraja** határidőül kítűnek és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Znióváralján, 1904. évi november 19. napján.

Szibnor, kir. bír. végrehajtó.

Igen alkalmas
karácsonyi és újévi ajándékul!

Életnagyságu krétarajzok vagy nagytások passe-partouttal 10 kor. Pasztell- és olajfestmények és photo-emai képek jutányos árban és mindenféle nagyságon kaphatók

STEINER LAJOS-nál
Turócszentmárton.

Jó munkáért szavatosság!

Magyar Nyomda Turócszentmárton.